

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบหลักสูตรและรายวิชาเรียนในวิทยาลัยครูว่ามีวิชาใดบ้างที่สนองรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา และเพื่อสำรวจความมั่นใจในการปฏิบัติงานของครูประจำการ เกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา ตลอดจนการเปรียบเทียบความมั่นใจในการปฏิบัติงานครูของครูประจำการก่อนและหลังการอบรมเสริมสมรรถภาพทางวิชาการ

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่อาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูนครสวรรค์ และวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา แห่งละ ๑๕ คน รวมทั้งสิ้น ๔๕ คน และตัวอย่างประชากรอีกประเภทหนึ่งคือ ครูประจำการที่มีวุฒิทางครู ระดับ ป.กศ. สูง หรือปริญญาตรีซึ่งกำลังสอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดโรงเรียนโครงการฝึกสอนและโครงการบริการศึกษาวิทยาลัยครูเทพสตรี จำนวน ๒๔ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสำรวจหลักสูตรและรายวิชาเรียนในวิทยาลัยครู และแบบสำรวจความมั่นใจในการปฏิบัติงานครู แต่ละประเภทประกอบด้วย ๔ หมวด คือ หมวด ก. ความรู้ของครู (ความรู้วิชาสามัญและความรู้วิชาครู) หมวด ข. ทักษะในการสอนของครู หมวด ค. ทศนคติของครู และ หมวด ง. หน้าที่และงานของครู รวมทั้งรวม ๑๓๑ ข้อ แบบสำรวจหลักสูตรและรายวิชาเรียนเป็นแบบให้เติมชื่อวิชาต่าง ๆ ส่วนประเภทหลังมีคำตอบให้เลือก ๓ ข้อ โดยให้เลือกเพียงคำตอบเดียว

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบหลักสูตรและรายวิชาเรียนในวิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูนครสวรรค์ และวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยาด้วยตนเอง โดยเริ่มปฏิบัติการระหว่างเดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๘ ถึงเดือนมกราคม พุทธศักราช ๒๕๒๐ เกี่ยวกับครูประจำการนั้นได้นำแบบสำรวจความมั่นใจให้ครูประจำการที่สอนในระดับประถมศึกษาในโครงการฝึกสอนและโครงการบริการศึกษาวิทยาลัยครูเทพสตรีตอบ หลังจากตอบแบบสำรวจแบบสำรวจความมั่นใจครั้งแรกไปแล้ว ได้จัดให้มีการอบรมเสริมสมรรถภาพทาง

วิชาการในหัวข้อที่ครูส่วนใหญ่ยังไม่มั่นใจ ตั้งแต่วันที่ ๑๓ - ๑๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๒๐ รวมเป็นเวลา ๔ วัน โดยคณาจารย์แผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นวิทยากร และให้ครูตอบแบบสำรวจอีกครั้งหนึ่งหลังจากการอบรม ผู้วิจัยได้แบบสำรวจทั้ง ๒ ประเภทครบตามจำนวนที่ส่งการ คือ คำตอบจากการสำรวจหลักสูตรและรายวิชาเรียนในวิทยาลัย ๑๓๑ ชุด และแบบสำรวจความมั่นใจก่อนและหลังการอบรมจำนวน ๑๓๖ ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสำรวจหลักสูตรและรายวิชาเรียน ในวิทยาลัยครู และแบบสำรวจความมั่นใจมาหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบความ มีนัยสำคัญโดยการทดสอบค่า Z ($z - test$) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบ ความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การสำรวจหลักสูตรและรายวิชาเรียน

หมวด ก. ความรู้ของครู วิทยาลัยครูทุกแห่งมีวิชาที่สนองรายการขอบเขต หน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษาทุกรายการในระดับ ป.กศ. สูงและเกือบทุกรายการ ในระดับปริญญาตรี รายการในหมวดความรู้ของครูที่ไม่มีวิชาใดสนองในระดับปริญญาตรี คือ ลักษณะและข้อบังคับของคำประพันธ์ ร้อยกรองอย่างง่าย ๆ รู้และสามารถเขียนเรียงความร้อยแก้ว และย่อความได้เป็นอย่างดี ลักษณะและโครงสร้างพื้นฐานของภาษาไทย อ่านทำนองเสนาะคำประพันธ์ ร้อยกรองในบทเรียนได้ทุกชนิด ใช้ภาษาไทยได้ดีทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน หลักเบื้องต้น และเนื้อหาเบื้องต้นของวิชาคณิตศาสตร์ วิธีเขียนข้อสอบหลาย ๆ แบบ และศิลปะสำหรับครู

ส่วนวิชาที่สนองรายการในหมวดความรู้ของครู แต่ทั้ง ๓ วิทยาลัยครูไม่มีสอน คือ เคมี ๔๖๒ เคมีประยุกต์ วิชา ๓๔๑ การผลิตอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ วิชา ๔๔๑ วิทยาศาสตร์ก้าวหน้า ประวัติ ๓๑๒ ประวัติศาสตร์สมัยกรุงศรีอยุธยา

คนตรี ๒๕๑ การคนตรีในชั้นมัธยมศึกษา ปรัชญา ๔๑๑ ศาสนาเปรียบเทียบ ประวัติ
๔๑๑ ประวัติศาสตร์การปกครองไทย รัฐ ๔๓๑ พัฒนาการเมือง รัฐ ๔๔๑ ลัทธิการ
เมืองและลัทธิเศรษฐกิจ

หมวด ข. ทักษะในการสอน วิทยาลัยครูทุกแห่งมีวิชาที่สอนรายการ
ขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษารายการทั้ง ๒ ระดับ ยกเว้น
วิชา ศิลป์ ๑๖๑ ศิลป์สำหรับครู คนตรี ๒๕๑ การคนตรีในชั้นประถมศึกษา
และศึกษา ๓๓๒ กิจกรรมรวมหลักสูตร วิชาที่สอนหมวดทักษะในการสอนมากที่สุด คือ
ศึกษา ๑๓๑ หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ศึกษา ๒๓๔ ประสบการณ์
วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๑ ศึกษา ๔๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๒

หมวด ค. ทักษะคติของครู วิทยาลัยครูทั้ง ๓ แห่ง เปิดสอนวิชาที่สอน
รายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษาแต่ละรายการ ในหลักสูตร
ป.ศ. สูง มีวิชาที่เปิดสอนซึ่งสอนรายการขอบเขตหมวดทัศนคติของครูทุกรายการ
มากกว่าในหลักสูตรระดับปริญญาตรี วิชาที่สอนรายการในหมวดทัศนคติของครูมากที่สุดคือ
ศึกษา ๑๓๑ หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ศึกษา ๒๓๔ ประสบการณ์
วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๑ ศึกษา ๓๔๓ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๒

หมวด ง. หน้าที่และงานของครู วิทยาลัยทั้ง ๓ แห่ง มีวิชาหลายวิชา
ที่สอนรายการของหมวดนี้แต่ละรายการ แต่ไม่เปิดสอนทุกวิชา วิชาที่สอนรายการ
ของหมวดหน้าที่และงานแต่ไม่มีวิทยาลัยครูแห่งใดเปิดสอนคือ ศึกษา ๓๓๒ กิจกรรมรวม
หลักสูตร ศึกษา ๑๑๒ การสื่อความหมายสำหรับครู

วิชาที่สอนรายการในหมวดนี้มากที่สุด คือ ศึกษา ๑๓๑ หลักการสอนและ
การเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ศึกษา ๒๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๑
ศึกษา ๔๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๒

การสำรวจความมั่นใจเมื่อนำไปใช้ปฏิบัติงานครู

หมวด ก. ความรู้ของครู (ความรู้วิชาสามัญและความรู้วิชาครู)

คะแนนความมั่นใจเกี่ยวกับความรู้ของครูก่อนและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า คะแนนของความมั่นใจของครูในหมวด ก. สูงขึ้นกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่นใจก่อนและหลังการอบรมเห็นได้ว่า ก่อนการอบรมครูประจำการมีความมั่นใจพอควรทุกรายการ หลังการอบรมแล้วครูประจำการมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานสูงกว่าก่อนการอบรมทุกรายการ

หมวด ข. ทักษะในการสอน

คะแนนความมั่นใจเกี่ยวกับทักษะในการสอนของครูก่อนและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า คะแนนเฉลี่ยของความมั่นใจของครูในหมวด ข. สูงขึ้นก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า

ก่อนการอบรมครูประจำการมีความมั่นใจพอควรทุกรายการ หลังการอบรมครูมีความมั่นใจมาก รายการ คือ พูดเสียงชัดเจน หังง่าย พูดชมเชย ขอบใจ ขอโทษ แนะนำสั่งสอน ปลอบโยนให้กำลังใจ กระตุ้นเร้าใจให้สนใจหรือสนุกสนานตาม โอกาสอันควร ใช้กระดานดำเป็น เขียนคำและใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้องชัดเจน จำชื่อนักเรียนได้ เตรียมการสอนให้พร้อมล่วงหน้าเสมอ บันทึกการสอนอย่างชัดเจนและปฏิบัติได้จริง ตรวจงานอย่างมีประสิทธิภาพ ลงโทษและให้กำลังใจได้อย่างเหมาะสม

หมวด ค. ทัศนคติของครู

คะแนนความมั่นใจเกี่ยวกับทัศนคติของครูก่อนและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า คะแนนเฉลี่ยความมั่นใจสูงขึ้นกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า

๒. ก่อนการอบรมครูมีความมั่นใจมาก ๒๖ รายการ มั่นใจพอควร ๗ รายการ หลังจากการอบรมแล้วครูมีความมั่นใจมาก ๓๐ รายการ มั่นใจพอควร ๓ รายการ

หมวด ง. หน้าที่และงานของครู

๑. คะแนนความมั่นใจของครูก่อนและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า คะแนนเฉลี่ยความมั่นใจหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า

๒. ก่อนการอบรมครูมีความมั่นใจมาก ๑๓ รายการ มั่นใจพอควร ๘ รายการ หลังการอบรมครูมีความมั่นใจมาก ๑๖ รายการ มั่นใจพอควร ๖ รายการ

อภิปรายผลการวิจัย

๑. การสำรวจหลักสูตรและรายวิชาเรียนในวิทยาลัยครู

หมวด ก. ความรู้ของครู (ความรู้วิชาสามัญและความรู้วิชาครู)

วิทยาลัยครูทั้ง ๓ แห่ง ใดมีวิชาต่าง ๆ ที่สนองรายการในหมวดความรู้ของครูทุกรายการในระดับ ป. กศ. สูง และเกือบทุกรายการในระดับปริญญาตรี

รายการในหมวดความรู้ของครูที่ไม่มีวิชาใดสนองในระดับปริญญาตรีคือลักษณะข้อบังคับของคำพรรณนารอยกรองอย่างง่าย ๆ ครูและสามารถเขียนเรียงความรอยแก้วและย่อความได้เป็นเป็นอย่างดี ลักษณะโครงสร้างและพื้นฐานภาษาไทย อ่านทำนองเสนาะ คำพรรณนารอยกรองในบทเรียนได้ทุกชนิด ใช้ภาษาไทยได้ทั้ง ฟัง พูด อ่านและเขียนหลักเบื้องต้นและเนื้อหาเบื้องต้นของวิชาคณิตศาสตร์ วิธีเขียนข้อสอบหลาย ๆ แบบ ศิลปสำหรับครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้จัดหลักสูตรเห็นว่า ความรู้ตามรายการดังกล่าวสอนในระดับ ป. กศ. สูงแล้ว วิชาดนตรี ๒๕๑ การดนตรีในชั้นประถมศึกษาควรส่งเสริมให้มีเรียนในระดับชั้น ป. กศ. สูงอย่างยิ่ง เพราะดนตรีมีประโยชน์และเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำมาใช้สอนในระดับประถมศึกษา วิชาศึกษา ๑๖๑ เทคโนโลยีและ
 นวัตกรรมทางการศึกษาเป็นวิชาบังคับในระดับปริญญาตรี แต่ไม่มีบังคับในระดับ ป.กศ.สูง
 ในระดับ ป.กศ.สูงควรได้เรียนเรื่องนี้มากเพราะเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและ
 นวัตกรรมในทางการศึกษาซึ่งครูจำเป็นต้องรู้

หมวด ข. ทักษะในการสอน

วิทยาลัยครูทุกแห่งควรมีวิชาต่าง ๆ สอนรายการในหมวดทักษะในการสอน
 แบบทุกรายการทั้ง ๒ ระดับ ยกเว้นวิชาคณิต ๒๕๑ การดนตรีในชั้นประถมศึกษา ศึกษา
 ๓๓๒ กิจกรรมรวมหลักสูตร ควรให้นักเรียนครูได้เรียนวิชาดังกล่าว วิชาศึกษา ๓๓๒
 กิจกรรมรวมหลักสูตรจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมรวมหลักสูตรอันเป็นการ
 ส่งเสริมการเรียนการสอนให้ได้น่าสนใจยิ่งขึ้น

วิชาที่สอนรายการในหมวดนี้ใกล้เคียงรายการ คือ วิชาศึกษา ๑๓๑
 หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ศึกษา ๒๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพ
 ภาคปฏิบัติ ๑ และศึกษา ๔๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๒ วิชาที่นับว่ามีประโยชน์
 มาก ถึงแม้จะเป็นวิชาบังคับให้ทุกคนเรียนแล้วก็ตาม แต่ยังไม่เห็นว่าควรจัดเนื้อหาการ
 เรียนการสอนให้สนับสนุนรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา
 ดังกล่าวให้มากขึ้น และเพิ่มการปฏิบัติให้มากขึ้นเช่นกัน

หมวด ค. ทศนคติของครู

วิทยาลัยครูทั้ง ๓ แห่ง มีวิชาที่สอนรายการในหมวดทัศนคติของครูทุก
 รายการ วิชาที่สอนรายการในหมวดนี้มกรายการ คือ ศึกษา ๑๓๑ หลักการสอนและ
 การเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ศึกษา ๒๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๑
 ศึกษา ๔๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๒

รายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูศึกษาค้นทัศนคติ
 ของครูนี้ ไม่ได้กำหนด หรือกล่าวไว้ในวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ ขึ้นอยู่กับครู
 อาจารย์แต่ละคนมากกว่า ว่าขณะที่สอนวิชาดังกล่าว ได้สอน ได้เน้น ใฝ่ปฏิบัติให้เกิด
 คุณค่าในทัศนคติมากน้อยเพียงใด ดังนั้น ผู้สอนควรสอดแทรกคุณค่าในทัศนคติของ
 ครูในการสอนให้มากยิ่งขึ้น

หมวด ก. หน้าที่และงานของครู
 วิทยาลัยครูทั้ง ๓ แห่งมีวิชาต่าง ๆ ที่สอนในหมวดหน้าที่และงานของครู
 ทุกรายการ แต่ยังมีบางวิชาที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการฝึกใหญ่หน้าที่และงานของ
 ครู ซึ่งวิทยาลัยครูยังไม่ได้เปิดสอน คือ ศึกษา ๓๓๒ กิจกรรมรวมหลักสูตร ศึกษา ๑๑๒
 สื่อความหมายสำหรับครู ทางวิทยาลัยทุกแห่งควรจัดสอนวิชาดังกล่าว และเปิดโอกาส
 ให้นักศึกษาครูได้เรียนทุกคนควย

๒. การสำรวจความมั่นใจในการปฏิบัติงานครู

หมวด ก. ความรู้ของครู (ความรู้วิชาสามัญ, ความรู้วิชาครู)
 ครูมีความมั่นใจพอควรก่อนการอบรมทุกรายการ คะแนนเฉลี่ยของครู
 หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า
 ยกเว้นจุดมุ่งหมายและสาระของหลักสูตรโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาที่ตนสอน และวิธีการ
 ให้รางวัลและการลงโทษ ที่ครูมีความมั่นใจมาก แสดงว่าการฟังคำบรรยาย การเข้า
 ร่วมกิจกรรมช่วยส่งเสริมความรู้ของครูให้ดีขึ้น

หมวด ข. ทักษะในการสอนของครู

ก่อนการอบรมครูมีความมั่นใจพอควร เกือบทุกรายการที่เป็นเช่นนั้นอาจ
 เป็นเพราะครูไม่ได้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งที่สอนรายการในทักษะในการสอนของครู หรือ
 อาจเป็นเพราะบุคคลแบบสำรวจยังไม่เข้าใจรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐาน
 ของครูประถมศึกษาที่พอ เช่น ใช้คำถามเพื่อให้เกิดผลหลาย ๆ แบบได้ ซึ่งครูไม่แน่ใจ
 ว่าเป็นคำถามประเภทใด จึงทำให้ครูมีความมั่นใจในระดับพอควร อย่างไรก็ตาม คะแนน
 ความมั่นใจโดยเฉลี่ยของครู ก่อนและหลังการอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ
 .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า จึงกล่าวได้ว่า การอบรมที่เกี่ยวข้องกับทักษะการสอนของครู
 ได้ผลดีขึ้น

หมวด ก. ทักษะของครู

ก่อนการอบรมครูมีความมั่นใจมาก ๒๖ รายการ มั่นใจพอควร ๘ รายการ
หลังการอบรมครูมีความมั่นใจมาก ๓๐ รายการ มั่นใจพอควร ๓ รายการ

การที่ครูมีความมั่นใจพอควรก่อนการอบรมนั้น ครูอาจคิดว่า รายการนั้น
ยากต่อการปฏิบัติ เช่น ตรงต่อเวลา ประหยัด หรือรอบคอบ อย่างไรก็ตาม หลังการ
อบรมแล้วครูกลับมีความมั่นใจมากขึ้น ทั้งนี้ เพราะการอบรมทุกวิชาผู้บรรยายได้สอด
แทรกคุณค่าในด้านทัศนคติด้วย ตะแนนเฉลี่ยความมั่นใจจึงสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมี
นัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า จึงกล่าวได้ว่า การอบรมเกี่ยวกับหมวด
อื่น ถ้ามีการสอดแทรกด้านทัศนคติเขาไปด้วย จะทำให้ครูมีทัศนคติที่ดีขึ้น

หมวด ง. หน้าที่และงานของครู

ก่อนการอบรมครูประจำการมีความมั่นใจมาก ๑๒ รายการ คือ ทำบัญชี
เรียกชื่อ ทำสมุดประจำชั้นและทะเบียนประวัตินักเรียน ทำสมุดรายนงานนักเรียน ทำ
รายงานผลการเรียน (ต. ๒ ก.) สอนและเตรียมการสอน ตรวจงานนักเรียน
ปกครองนักเรียน ควบคุมชั้น อบรมและสั่งสอนนักเรียน รับผิดชอบกิจการระเบียบของ
โรงเรียน ประสานงานกับครูใหญ่ เพื่อนร่วมงาน คนงาน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ และ
ดูแลความสะอาดเรียบร้อยของโรงเรียนและห้องเรียน

การที่ครูมีความมั่นใจมากอาจเป็นเพราะครูได้ปฏิบัติงานเหล่านี้อยู่เสมอ
ส่วนรายการที่ครูมั่นใจพอควรได้เปลี่ยนเป็นมั่นใจมากหลังการอบรม อาจเป็นเพราะได้
รับความรู้เพิ่มเติมหลังจากได้ฟังการบรรยาย อ่านเอกสารที่ได้รับ และการรู้แหล่ง
วิทยาการทำให้ครูเกิดความมั่นใจเพิ่มขึ้น

ขอเสนอแนะ

๑. สภาพการฝึกหัดครู

- ๑.๑ สภาพการฝึกหัดครูควรกำหนดนโยบายในการผลิตครูในแต่ละระดับ
ให้แน่ชัดลงไปว่า จะผลิตครูแต่ละระดับเพื่อไปทำการสอนในระดับ
การศึกษาใด

- ๑.๒ วางแนวทางในการผลิตครูให้สอดคล้องกันทุกสถาบันฝึกหัดครู โดยจัดให้มีการประสานงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- ๑.๓ หาทางปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับความต้องการ และสภาพที่เป็นจริงของประเทศซึ่งอาจได้ข้อมูลจากการวิจัยในประเทศ เช่น ข้อมูลจากโครงการวิจัยเรื่องขอบเขตหน้าที่และ เกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา แผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๑.๔ จัดรายวิชาที่สนองขอบเขตหน้าที่และ เกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา เป็นวิชาบังคับเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ให้นักศึกษาครูได้มีโอกาสเรียน ทุกคน
- ๑.๕ ปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สนับสนุนรายการขอบเขตหน้าที่และ เกณฑ์ มาตรฐานของครูประถมศึกษาใหม่ ๆ โดยเฉพาะวิชาศึกษา ๑๓๑ หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์วิชาชีพ ศึกษา ๒๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ศึกษา ๔๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพ ภาคปฏิบัติ ๒ ซึ่งแต่ละวิชาสนองรายการขอบเขตหน้าที่และ เกณฑ์ มาตรฐานครูประถมศึกษามากกว่า ๕๐ รายการ จากรายการ ทั้งหมด ๑๓๑ รายการ
- ๑.๖ วิชาศึกษา ๓๖๑ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาเป็นวิชาบังคับ ควรเปิดให้นักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง เรียนเป็นวิชาเลือกได้ช่วย เพราะว่าเป็นระดับ ป.กศ.สูง ยังไม่มีวิชาที่เกี่ยวกับเรื่องนี้เลย หรือไม่ก็จัดเนื้อหาวิชาใกล้เคียงกันเป็นวิชาบังคับระดับ ป.กศ.สูง

๒. วิทยาลัยครู

- ๒.๑ จัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมขอบเขตหน้าที่และ เกณฑ์มาตรฐาน ของครูประถมศึกษาและเน้นการปฏิบัติมากขึ้น โดยเฉพาะวิชา ศึกษา ๑๓๑ หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์วิชาชีพ ศึกษา ๒๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๑ ศึกษา ๔๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๒

- ๒.๒ จัดศูนย์บริการหลักสูตรขึ้นในวิทยาลัยครู เพื่อเป็นศูนย์บริการด้าน
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจการศึกษาครูประจำการ เช่น ให้
คำแนะนำให้เพิ่มอุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นต้น
- ๒.๓ เน้นจรรยาบรรณ บุคลิกลักษณะ และทัศนคติของการเป็นครู
โดยสอดแทรกในภาคส่วนวิชาต่าง ๆ ในมากขึ้น โดยไม่คำนึงถึง
เนื้อหาวิชาแต่เพียงอย่างเดียว
- ๒.๔ จัดอบรมเพื่อเสริมสมรรถภาพทางวิชาการให้แก่ครูประจำการ
โดยร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด
๓. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- ๓.๑ เสนอแนะและกระตุ้นให้หมวดการศึกษาอำเภอต่าง ๆ ตื่นตัวสนใจ
และหาวิธีการจัดการศึกษาให้ได้ผลโดยจัดให้มีการประชุม สัมมนา
และอบรมครูภายในอำเภอขึ้นเสมอ โดยอาจขอความร่วมมือจาก
วิทยาลัยครู หรือหน่วยศึกษานิเทศก์เขต หรือหน่วยศึกษานิเทศก์ภาค
หรือศึกษานิเทศก์จังหวัด
- ๓.๒ จัดศูนย์บริการการศึกษาให้เป็นประโยชน์แก่ครูประจำการภายใน
จังหวัด
- ๓.๓ จัดทำเอกสาร วารสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้แก่ครู
๔. ครูประจำการ
- ๔.๑ ระลึกเสมอว่าวิชาชีพครู เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติและเป็นวิชาชีพที่
ช่วยเหลือประเทศชาติได้
- ๔.๒ ศึกษาหลักการสอน วิธีการสอนแบบต่าง ๆ แลวนำไปประยุกต์ให้
เกิดผลดี
- ๔.๓ หมั่นศึกษาหาความรู้ทั้งวิชาสามัญ และวิชาครูเพิ่มเติมอยู่เสมอให้
มีความรู้กว้างขวางและทันต่อเหตุการณ์
- ๔.๔ ศึกษาหลักสูตรและการใช้หลักสูตรให้เข้าใจอย่างถ่องแท้

๔.๕ รู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบหน้าที่ ปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ถูกต้อง
 อย่างมีประสิทธิภาพ และเต็มใจที่จะเข้ารับการอบรม ประชุม
 สัมมนาเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

๔.๖ มีความรักใคร่เมตตาเด็กด้วยความจริงใจ

๕. ขอเสนอแนะในการอบรมเพื่อเสริมสมรรถภาพทางวิชาการแก่ครูประจำการ

๕.๑ กวณำแบบสำรวจความมั่นใจเมื่อนำไปใช้ปฏิบัติงานครูเกี่ยวกับ
 ขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐาน ตามภาคผนวก ข. ของวิทยา
 นิพนธ์ เสนอไปสำรวจความมั่นใจของครูที่มีวุฒิ พ.ม. หรือต่ำกว่า
 แลวนำรายการที่ครูมีความมั่นใจน้อยมาเป็นตัวอำนวยการอบรม

๕.๒ กวณำรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถม
 ศึกษาต่อไปนี้มาเป็นหัวข้ออบรมครูประจำการที่มีวุฒิ ป.กศ. สูง
 อนุปริญญาทางการศึกษาและปริญญาตรี คือ

๑. วิเคราะห์หลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้

๒. ศิลปการตามและฝึกปฏิบัติ

๓. ภาษาไทย การอ่านทำนองเสนาะ คำประพันธ์ร้อยกรองแบบ
 ต่าง ๆ

๔. เรื่องความรู้ในหนังสือแบบเรียนวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา
 และกาวหนาทางวิทยาศาสตร์

๕. นิเวศน์ศึกษา

๖. เทคนิคการประเมินผลตนเอง

๗. การทดลองวิทยาศาสตร์และการสาธิต

๘. เรื่องนารูเกี่ยวกับกฎหมายและการปกครองของไทย

๙. หลักและวิธีการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา

๑๐. ศิลปสำหรับครู แหล่งอุปกรณ์ และการใช้วัสดุพื้นบ้านในการ
 สอนศิลป

๑๑. บทบาทของครูต่อกรณีเทคโนโลยีศึกษามีการสอนและการช่วยเหลือครูใหม่
  ๑๒. การประเมินผลและเครื่องมือนักเรียนแบบต่าง ๆ
  ๑๓. วิธีการวัดผลและการ เครื่องมือนักเรียนแบบต่าง ๆ
  ๑๔. การคิดคำนวณทางคณิตศาสตร์อย่างถูกต้อง
  ๑๕. คนที่รับครู
  ๑๖. กิจกรรมพิเศษ
- ๕.๓ การอบรมครูประจำการตามหัวข้อถึงกล่าวข้างต้น ควรจัดให้มีอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง
๖. ข้อเสนอแนะทั่วไป
- ๖.๑ ควรมีการศึกษาเรื่องความพอใจของผู้เข้ารับการอบรมทางวิชาการเพื่อใช้เป็นแนวทางในการอบรมครู
  - ๖.๒ ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่ออาชีพครูเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย